

Voorwoord

“Geen kind is hetzelfde en dat mag”

Ieder kind is uniek en heeft een eigen temperament en eigen persoonlijke kwaliteiten. Binnen dagverblijf “Jan en Alleman” staat het kind als individu centraal. Ieder kind heeft het recht te zijn zoals het is en in geborgenheid en veiligheid op te groeien tot een evenwichtig, harmonieus en zelfstandig individu. Elk kind maakt een ontwikkeling door in zijn eigen tempo. Hier krijgen de kinderen de tijd en de ruimte voor.

“Zelf ontdekken vanuit vertrouwen”

De kinderen moeten zich op ons dagverblijf thuis voelen, moeten kunnen terugvallen op een vertrouwde opvoeder en moeten vanuit die veilige omgeving de wereld om hen heen kunnen verkennen en leren omgaan met andere kinderen.

Het creëren van een veilige en geborgen omgeving is een samenspel tussen pedagogisch medewerk(st)ers, kinderen en de ruimte(s) waarin ze zich bevinden. Vaste PM-ers in een groep die zorgen voor een grote mate van continuïteit, zijn een belangrijke factor. Kinderen kunnen zich zo hechten aan bepaalde personen, waarmee ze vertrouwd raken en waarbij ze zich op hun gemak voelen. Een kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van de kinderen.

Het pedagogisch werkboek geeft richtlijnen en werkwijzen weer over hoe een veilige en geborgen situatie voor kinderen, waarbinnen ze zich kunnen ontwikkelen, gewaarborgd kan worden binnen ons dagverblijf.

“Samen met de kinderen de wereld een beetje mooier maken”

Het pedagogisch werkboek dient echter ook om regelmatig na te denken over de wijze waarop we omgaan met kinderen binnen ons dagverblijf. Welke doelen streven we na en op welke wijze willen we die doelen nastreven? Zo hechten we grote waarde aan duurzaamheid, een groene omgeving en zorgzaam zijn voor elkaar en de wereld om ons heen. We beschouwen het dagverblijf als een ideale “minimaatschappij”. Door regelmatig te overleggen/vergaderen met leiding, pedagogisch medewerkers en ouders wordt de kwaliteit binnen ons kinderdagverblijf gewaarborgd. Kwaliteit staat binnen ons dagverblijf hoog in het vaandel.

Inhoud

Deel 1

Inhoud pedagogisch deel:

Voorstellen van locatie en doel pedagogisch werkboek

1. Vrijheid, grenzen & regels
2. Hoe ziet een dag eruit
(komen & gaan, voeding, slapen, zindelijkheid)
3. Keuzevrijheid, activiteiten & vrij spel
(omgaan met risico's, vies worden, buiten)
4. Individualiteit, eigenheid & samen
(emotionele veiligheid, sociale competenties, normen & waarden)
5. Persoonlijke ontwikkeling van kinderen
*(persoonlijke competenties, mentorschap, doorverwijzen naar officiële instanties, ,
ontwikkeling van het kind, wenselijk & niet wenselijk gedrag, ruzie, regels m.b.t. mijn & dijn)*
6. Bijzondere gebeurtenissen
(feesten)

Deel 2

Inhoud Informatief deel:

1. De locatie

2. Het team

- Vaste pedagogische medewerker op een groep
- Deskundigheidsbevordering
- Drieuurs-regeling
- Vier-ogen principe

3. Kennismaking/wennen

4. Ruilen/extra dagen

5. Vrije en gesloten dagen

6. Privacy

7. Aansprakelijkheid

8. Ziektebeleid

- Geneesmiddelenverstrekking
- Medisch handelen
- Vaccinaties

9. Protocollen en richtlijnen

- Hygiëne
- Richtlijnen
- Protocollen

10. Ouderparticipatie

- Oudercontacten
- Oudercommissie

11. Wensen en klachten

12. Opmerkingen en aanvullingen

13. contactpersoon en informatie

Voorstellen locatie & Doel pedagogisch werkboek

Voor u ligt het pedagogisch werkboek van ons dagverblijf “Jan en Alleman”, welke toebehoort aan de kinderopvangorganisatie “De Lange Keizer”. De Lange Keizer verzorgt professionele kinderopvang voor verschillende locaties in en om Delft.

Dagverblijf Jan en Alleman een unieke locatie, gelegen in het oude centrum van Delft. We hebben 5 stamgroepen, 2 babygroepen (leeftijd van 0-2) één dreumesgroep (1-2jaar) en 2 peutergroepen (leeftijd 2-4) dat betekent maximaal 58 kinderen. Er is een vast dagritme op de groepen. We vinden het belangrijk dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en dat zij vanuit dit gevoel de vrijheid voelen om op onderzoek uit te gaan en zich te ontwikkelen. Wij willen de kinderen daarom opvangen in een veilige maar ook stimulerende en uitdagende omgeving. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. De activiteiten die we aanbieden zijn vaak gericht op de natuur, gezond maar lekker eten, creativiteit en motoriek. Buiten hebben we een heerlijke beschutte tuin met ook verschillende speelhoeken voor verschillende soorten spel.

Het doel van het pedagogisch werkboek is om informatie te geven en onderwerpen te omschrijven die een beeld geven van de wijze waarop er op dagverblijf Jan en Alleman wordt gewerkt. Het geeft richtlijnen en werkwijzen weer, over hoe een veilige en geborgen situatie voor kinderen gewaarborgd kan worden binnen ons dagverblijf, waarbinnen de kinderen zich kunnen ontwikkelen.

Dit pedagogisch werkboek geeft de praktische uitwerking weer van het pedagogisch beleidsplan en hoe wij daar op onze locatie mee omgaan. In het beleidsplan wordt een inhoudelijke visie gegeven op kinderopvang binnen onze kinderopvang organisatie en is te lezen op onze website www.delangekeizer.nl

Wat wij kinderen willen bieden, sluit aan bij wat Marianne Riksen- Walraven, hoogleraar Vroegkinderlijke Ontwikkelingspsychologie, de vier competenties van opvoeders noemt:

1. een gevoel van emotionele veiligheid bieden (door de omgeving en de pedagogisch medewerkers, door mogelijkheden en grenzen);
2. gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties (alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod);
3. gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties (samen spelen, samen zijn);
4. de kans bieden om zich waarden en normen, de ‘cultuur’ van een samenleving, eigen te maken; socialisatie (door een breed aanbod, feesten en door omgang met alle verschillende mensen en culturen om ons heen).

Verderop in het pedagogisch werkboek staat omschreven hoe wij in de praktijk aan deze uitgangspunten invulling geven.

Mocht u na het lezen van dit werkboek vragen, opmerkingen of ideeën hebben dan kunt u natuurlijk altijd contact opnemen met de locatiemanagers of het management. Zij zullen hier altijd voor open staan.

HOE GAAN WE PEDAGOGISCH OM MET...

1. Vrijheid, grenzen & regels

1.1 Werken met stamgroepen. De kinderen bevinden zich aan het begin en eind van de dag en gedurende de eetmomenten in hun eigen stamgroep en in een eigen vaste ruimte. We hebben op Jan en Alleman 5 stamgroepen. De 2 babygroepen vangen gezamenlijk maximaal 18 kinderen op in de leeftijd van 0 tot 2 jaar, de dreumesgroep vangt maximaal 8 kinderen op in de leeftijd 1-2 jaar en de 2 peutergroepen vangen gezamenlijk maximaal 32 peuters op in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. [\(een veilige basis, uitgangspunt 1\)](#).

1.2 Kinderen mogen hun gang gaan en hun eigen bezigheden zoeken. Op dagverblijf Jan en Alleman werken we op een aantal momenten met het zogenaamde “opendeuren-beleid”. De vijf groepen op dagverblijf Jan en Alleman bevinden zich in verschillende ruimtes binnen het kinderdagverblijf, waar ze een deel van de dag zelf kunnen kiezen waar en met wie ze willen spelen. Ze kunnen dus ook in de andere groep spelen met vriendjes uit de andere stamgroep, naar buiten of meedoen met een activiteit georganiseerd door een PM-er van de andere stamgroep.

1.3 Dagverblijf Jan en Alleman is zo ingericht dat kinderen zich op een veilige manier zelfstandig door het gebouw en de tuin kunnen bewegen. De verschillende ruimtes zijn ingericht met uitdagende speelhoeken en speelelementen met herkenbare thema’s waar de kinderen zelfstandig en in kleine groepjes mee kunnen spelen. Er zijn verschillende verstoppelkjes waar kinderen zich even terug kunnen trekken uit de groep, bv achter of in het huisje in de tuin. Door openstaande deuren en de vele grote ramen in het gebouw is er goed zicht op de spelende kinderen, zowel binnen als in de tuin. En door de lage ramen in de speelruimtes kunnen kinderen vrij naar buiten kijken en zich betrokken voelen bij wat er om hen heen gebeurt.

1.4 Grenzen en regels. De pedagogisch medewerkster creëert een veilige en vertrouwde omgeving van waaruit het kind stappen durft te zetten [\(een veilige basis, uitgangspunt 1\)](#). Dit doen we door het gebruik van stamgroepen, vaste pedagogisch medewerkers, mentoren en een vast dagritme. De pedagogisch medewerkers zijn sensitief en reactief en stimuleren de autonomie van ieder kind. De pedagogisch medewerkers helpen het kind bij [het ontwikkelen van sociale en persoonlijke competenties \(uitgangspunt 2 en 3\)](#), door uit te leggen dat er sociale spelregels zijn en dat ze hun eigen grenzen en wensen aan mogen geven. Zo zullen ze het kind uitdagen om zelf jas en schoenen aan te doen. En stimuleren ze dat kinderen eerst zelf dingen uit proberen, zoals het oplossen van een kleine ruzie. Pas als het de kinderen niet lukt om samen tot een oplossing te komen zal de PM-er ingrijpen en zelf met een voorstel komen om de ruzie op te lossen. De PM-ers luisteren goed naar (non verbale) communicatie van de kinderen. [En leren de kinderen normen en waarden aan \(uitgangspunt 4\)](#), door zelf duidelijke grenzen aan te geven, waarbij ze steeds benoemen wat ze van

een kind verwachten en leggen uit waarom iets niet mag/kan ipv kinderen dingen simpelweg te verbieden.

2. Hoe ziet een dag er uit op dagverblijf Jan en Alleman

2.1 Een vaste dagindeling. Rituelen zijn steeds terugkerende momenten in het samenleven. Deze zijn belangrijk omdat zij kinderen veiligheid en houvast geven. Het bereiden van de maaltijden, het samen eten, een flesje drinken, de tafel dekken, het afruimen, de verschoonmomenten en het slapen gaan zijn dagelijks terugkerende rituelen bij ons kindercentrum. Alle handelingen van de dag gebeuren in een zelfde ritme, zodat het dagprogramma duidelijkheid en veiligheid biedt aan het kind. [\(Een veilige basis, uitgangspunt 1\).](#)

2.2 Een dag op Jan en Alleman. Om half 8 gaan wij open. De kinderen beginnen de dag met vrij spelen, terwijl de pm'er even met de ouders kan praten. Om 8.00 begint de tweede pm'er. De tweede pm'er start een activiteit zoals puzzelen, tekenen of een boekje lezen om rust te creëren op de groep. Om 8.30 start de volgende pm'er op de groep. Dan beginnen de peuters binnen met vrij spelen tot we aan tafel gaan voor het fruit eet moment. Na het fruit eten, drinken en verschoon /toiletritueel kunnen de kinderen kiezen waar en waarmee zij willen spelen. Zij kunnen dan gebruik maken van de verschillende ruimtes, de speelhoeken in de gezamenlijke ruimtes of buiten in de tuin. Er worden diverse activiteiten aangeboden en zoveel mogelijk buiten gespeeld. Daarna is het tijd voor de lunch. Er worden liedjes gezongen met de kinderen en met elkaar aan tafel brood gegeten en wat gedronken. Het verschoonen van de luiers en het toiletritueel gebeurt op vaste momenten van de dag, bij ontlasting en bij aangeven van het kind tussendoor natuurlijk ook verschoond.

Het verschoonen van de luier doen we bij voorkeur staand, van zo gauw een kindje kan staan. Dit geeft voor kinderen meer een gevoel van zelfstandigheid en dan kunnen ze rustig om zich heen kijken en zelf nog bewegen.

Na de lunch gaan de kinderen die nog slapen naar bed. Uit bed is er weer wat te eten en te drinken voor de kinderen en mogen zij vrij spelen. Bij de baby's volgen we het ritme van het kind en verschillen de eet en verschoontijden dus tot zij mee gaan draaien met van de dreumesen in een vast dagschema. er zijn Na een laatste verschoonronde proberen we nog een activiteit aan te bieden om de dag af te sluiten en de andere pm'ers de ouders te woord kunnen staan. Om 18.30 uur sluit Jan en Alleman.

2.3 Komen en gaan. De kinderen kunnen gebracht worden tussen 7.30 en 9.30 bij dagverblijf Jan en Alleman. Het brengen van een kind is een belangrijk deel van de dag. Het kind zal afscheid moeten nemen van de ouder(s). Kinderen kunnen moeite hebben met het loslaten van de vertrouwde ouder. Na de overdracht van de ouder zal de pedagogisch medewerker het kind overnemen en samen met het kind de ouder uitzwaaien. Mocht een kind het afscheid moeilijk vinden zal de PM-er het kind

proberen af te leiden. U als ouder kan het proces vergemakkelijken door het afscheid niet te rekken. Aan het eind van de dag kunnen de kinderen weer opgehaald worden tot 18.30. De PM-er neemt de tijd om u op de hoogte te brengen van de gebeurtenissen van die dag omtrent uw kind. De baby's tot 1 jaar krijgen ook via Jaamo een overdracht in de vorm van een digitaal schriftje.

2.4 Eten en drinken op dagverblijf Jan en Alleman. We houden ons aan vaste eetmomenten waarin de kinderen met hun eigen stamgroep in hun eigen ruimte aan tafel gaan ([Een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Eten en drinken is een sociaal moment, samen rond de tafel praten en lachen. We leren de kinderen dat samen eten leuk is. De kinderen helpen bij het tafeldekken, afruimen en de peuters mogen zelf hun boterham smeren. Zo stimuleren we hun zelfstandigheid. Regelmatig wordt er naast de boterhammen ook een warme maaltijd aangeboden. Dit biedt de kinderen de gelegenheid nieuwe ervaringen op te doen (proeven) en eigen smaken en behoeften te ontdekken ([Het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2](#)). De PM-er blijft bij de kinderen in de eetsituatie, begeleidt ze bij de maaltijd en heeft een voorbeeldfunctie. We stimuleren een gezonde ontwikkeling van het kind en stimuleren een gezond en gevarieerd eetpatroon. De hoeveelheid zout, suiker en verzadigd vet die de kinderen binnen krijgen proberen we te beperken. En we stimuleren het eten van voldoende vezels, o.a. door het aanbieden van volkorenbrood. ([Het aanleren van normen en waarden, uitgangspunt 4](#)). De kinderen drinken water, thee, (soja)melk of sterk verdunde diksap.

Slapen op het dagverblijf. Peuters op dagverblijf Jan en Alleman slapen op losse matrasjes. In overleg met ouders wordt gekeken of en hoe lang de kinderen kunnen blijven slapen. Er gaat 1 PM-er mee de slaapkamer in, ze volgt een vast ritueel om de kinderen naar bed te brengen: eerst allemaal een slaapzak opzoeken en aandoen, en daarna worden de kinderen door een vaste PM-er naar bed gebracht. ([Een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). De PM-er blijft in de slaapkamer tot wanneer de kinderen slapen. Zodra een kind wakker is, wordt het uit de slaapkamer gehaald zodat de andere kinderen nog even door kunnen slapen.

De baby's volgen hun eigen slaapritme. De baby's slapen in een wieg of in een ledikant. Alle dreumesen slapen in een ledikant.

Zindelijkheid. Zodra een kind zelf aangeeft dat het er aan toe is zetten we het kind af en toe op een potje of op één van de kleine wc-tjes. We vragen een kind of het op een potje wil, maar dwingen het niet. In overleg met ouders zullen we in een later stadium het kind ook laten oefenen om te spelen zonder luier. We geven het kind bewust het vertrouwen dat het zonder luier kan spelen. Een ongelukje is geen probleem, het hoort erbij, er is veel reservekleding aanwezig op Jan en Alleman. Ook kunt u een tasje meegeven met eigen reserve kleding van uw kind. Wanneer er 3 ongelukjes geweest zijn, doen we wel een luier weer om, omdat het anders ontmoedigend werkt voor het kind. Als het wel lukt om op het potje of de wc te plassen/poeppen wordt het kind uitgebreid geprezen door de PM-er. ([Het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2](#)),

3 Keuzevrijheid, activiteiten & vrij spel

3.1 Keuzevrijheid. We bieden dagelijks activiteiten aan, zowel voor de allerkleinsten als voor de groteren. Kinderen kunnen zelf een keuze maken of en aan welke activiteit ze deel willen nemen. Pedagogisch medewerkers zullen de kinderen stimuleren deel te nemen aan één van de activiteiten. Maar het is ook prima als kinderen zelfstandig in kleine groepjes spelen, bv in de tuin of bij het keukentje of de hut. Natuurlijk kan een kind soms geen behoefte hebben aan het samenspelen met de andere kinderen. Uiteraard wordt deze beslissing geaccepteerd. Er zal gekeken worden naar een andere mogelijkheid waardoor een kind alleen bezig kan zijn met zelf gekozen spelmaterialen. Een kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van de kinderen. **(het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties, uitgangspunt 2 en 3).**

3.2 De activiteiten zijn gericht op zelfontplooiing van de kinderen, ze mogen zelf ontdekken en experimenteren. Creatieve activiteiten spelen een belangrijke rol in onze werkwijze. Kinderen worden van kleins af aan gestimuleerd zich uit te leven in creatieve uitspattingen. We stimuleren hen zelf dingen te maken en gaan daarbij uit van hun eigen creativiteit. De pedagogisch medewerkers maken geen werkjes voor de kinderen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen zelf te ontdekken. Daarvoor bieden ze de kinderen diverse, vaak natuurlijke materialen aan (zoals klei, boomschors, schelpen en steentjes). En begeleiden hen alleen waar nodig om bv nieuwe technieken aan te leren zoals stempelen, rijgen en patronen maken **(het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2).**

3.3 Vies of nat worden bij de activiteiten is geen enkel probleem. Op Jan en Alleman vinden we het belangrijk dat kinderen vaak buiten komen, omdat ze het leuk vinden en omdat de buitenlucht gezond is. Buiten kunnen de kinderen eindeloos op ontdekkingsreis in onze tuin die ingericht is met zoveel mogelijk natuurlijke materialen. Kinderen kunnen hier lekker experimenteren met water en zand, stenen en boomstammen. Er zijn regenjasjes en laarsjes aanwezig, zodat kinderen ook bij

regenachtig weer buiten kunnen spelen ook zijn er extra skibroeken voor kinderen die bij vorst toch graag buiten spelen. Er is ruim voldoende reservekleding aanwezig om na afloop van de activiteit de kleding te verwisselen.

3.4 Omgaan met risico's. In bijna elke ruimte binnen en buiten staat een trapje of podium, afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen die gebruik maken van deze ruimte. Zo kunnen kinderen hun grove motoriek oefenen op "veilige hoogte". Ook worden er kookactiviteiten georganiseerd waarbij de kinderen zelf groentes mogen kleinsnijden. De kinderen wordt geleerd hoe ze veilig met een mes of schaar om kunnen gaan. Maar nieuwe dingen leren gaat met vallen en opstaan. We gaan er daarbij van uit dat het leren omgaan met tegenslag en zelfs met pijn een belangrijk leermoment is voor kinderen. En dat de ervaring wanneer een kind geleerd heeft op een veilige manier van het trapje te klimmen of zelf groente kan snijden, het vertrouwen in eigen kunnen zal vergroten en daarmee het gevoel van eigenwaarde zal stijgen. ([het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2](#))

3.5 Het spelmateriaal dat we aanbieden is zo veel mogelijk gericht op ontdekken en uitdagen. Het moet de fantasie van kinderen prikkelen. We bieden dus niet alleen kant-en-klaar speelgoed aan, maar ook bijvoorbeeld een grote kartonnen doos waar we met de kinderen een auto van maken, of een boot of een huis. Er zijn verkleedkleden, maar ook lappen. Zo kan een blauwe lap de ene keer de zee zijn, maar de dag daarna dienst doen als tent. We blijven op zoek naar nieuwe en uitdagende materialen en niet zozeer naar speelgoed. De overige geboden activiteiten worden afgewisseld. Soms huren we mensen van buiten de organisatie in voor speciale activiteiten zoals yoga of een muziekactiviteit.

4. Individualiteit, eigenheid & samen

4.1 We bieden emotionele veiligheid, door onder andere een vaste dagindeling met steeds terugkerende rituelen. Rituelen zijn steeds terugkerende momenten in het samenleven. Deze zijn belangrijk omdat zij kinderen veiligheid en houvast geven. Het bereiden van de maaltijden, het samen eten, het afruimen, de verschoonmomenten en het slapen gaan zijn dagelijks terugkerende rituelen bij ons kindercentrum. Alle handelingen van de dag gebeuren in een zelfde ritme, zodat het dagprogramma duidelijkheid en veiligheid biedt aan het kind ([een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Daarnaast luisteren we goed naar de wensen en grenzen van kinderen en nemen die serieus. We behandelen de kinderen met respect, maar vragen dat ook terug van de kinderen. Een voorbeeld hiervan is dat een kind soms geen behoefte heeft aan het samenspelen met de andere kinderen. Uiteraard wordt deze beslissing geaccepteerd. Er zal gekeken worden naar een andere mogelijkheid waardoor een kind alleen bezig kan zijn met zelf gekozen spelmateriaal. Samen spelen wordt wel gestimuleerd, omdat tijdens het samen spelen de sociale competenties geoefend worden. Zo wordt er regelmatig aan kinderen gevraagd wie hun vriendje is met wie ze graag samen spelen.

4.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie. Pm-ers communiceren met de kinderen en stimuleren kinderen met elkaar te communiceren. Dit doen de PM-ers door het goede voorbeeld te geven en door gewenst gedrag te benoemen en stimuleren. "wat fijn dat je het zo netjes vraagt, misschien moet je even vragen of je mee mag doen, jullie kunnen ook samen met deze stiften doen, Als jij de bal tegen hem aanschopt doet dat pijn, daarom huil je nu. Dit begrip omvat een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het

ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. We begrijpen dat deze sociale competenties nog in ontwikkeling zijn, we zullen het kind nooit afkeuren om zijn gedrag als het fouten maakt. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om een probleem vanuit een positieve sfeer met de kinderen te bespreken, door gevoelens van het kind en bv het andere kind waarmee het ruzie heeft te benoemen en aan te geven welk gedrag er wel verwacht wordt van het kind; Ik zie dat je boos bent, je vindt het niet fijn als hij de schep afpakt, hoe lossen we dat op? ([het ontwikkelen van sociale competenties, uitgangspunt 3](#)).

4.3 Normen en waarden. Bij dagverblijf Jan en Alleman worden de kinderen opgevangen in een groep. Ze hebben verschillende achtergronden en verschillende leeftijden. Ze leren van elkaar. Zo leren ze dat ze op hun beurt moeten wachten, dat je wacht met praten tot een ander uitgepraat is en stimuleren de PM-ers dat iedereen iets mag/kan zeggen aan tafel. We leren de kinderen dat je zorgzaam om moet gaan met elkaar, maar ook met het planten- en dierenleven om ons heen. Er is aandacht voor verschillende achtergronden en gebruiken, deze worden benoemd. Ook in het personeelsbestand streven we naar diversiteit: Er zijn mannen en vrouwen, PM-ers van verschillende leeftijd, achtergrond en uiterlijk. ([Het aanleren van normen en waarden, uitgangspunt 4](#)).

We zijn niet religieus, maar gaan wel in op vragen opmerkingen of meningen over geloof.

5. Persoonlijke ontwikkeling van kinderen.

5.1 Gelegenheid tot het ontwikkelen van ‘persoonlijke competentie’. Geen kind is hetzelfde en ieder kind ontwikkeld zich in zijn eigen tempo. We stimuleren kinderen in hun ontwikkeling door ze te stimuleren in hun zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit omdat we geloven dat deze competenties kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. We doen dit door kinderen zelf de kans te geven te experimenteren en op onderzoek uit te gaan. Zo mogen ze eerst zelf proberen hun eigen jas aan te trekken, zelf ruzies op te lossen, zelf iets te zoeken. Pedagogisch medewerkers zijn er wel, letten wel op waar kinderen mee bezig zijn, maar geven het kind eerst zelf de kans voor ze eventueel ingrijpen, met suggesties komen, het kind helpen. Als het kind zelf tot oplossingen komt worden deze door de PM-ers benoemd. Wat goed dat jullie deze ruzie zelf opgelost hebben, wat knap dat je zelf je jas hebt opgehangen etc. ([het ontwikkelen van persoonlijke competenties, punt 2](#))

5.2 Omgaan met wenselijk en niet wenselijk gedrag. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om een probleem vanuit een positieve sfeer met de kinderen te bespreken. De PM-er geeft daarbij aan wat zij van het kind verwacht in plaats van dingen simpelweg te verbieden: ga maar op je billen zitten, in plaats van niet staan op de bank. Ieder moet zijn mening kunnen geven, de PM-ers luisteren naar de kinderen en nemen hun mening serieus en stimuleren ook dat kinderen naar elkaar luisteren. Er wordt niet geschreeuwd tegen de kinderen of veroordelend gepraat. Als kinderen iets bv goed op hebben geruimd of leuke ideeën hebben aangedragen wordt dit positief beloond met woorden, een aai over zijn bol of een leuke activiteit. Als een kind een ander pijn heeft gedaan wordt dit uitgepraat. Een kind is niet verplicht het woord sorry te zeggen als het niet uit zijn hart komt. Maar moet wel blijf geven dat hij snapt dat het niet goed is wat hij heeft gedaan. Dat kan ook door middel van een hand geven. De PM-ers helpen de kinderen door de gevoelens van het kind onder woorden te brengen; Ik zie dat je boos bent, je vindt het niet leuk dat hij de schep afgepakt heeft, hoe kunnen we dat oplossen? We zullen bij grote onenigheid verzoeken om de kinderen elkaar even niet meer op te zoeken. Dit wordt altijd met de ouders gecommuniceerd ([het ontwikkelen van sociale competenties, uitgangspunt 3](#)).

5.3 Regels met betrekking tot mijn en dijn. Mogen kinderen spullen van thuis meebrengen naar de opvang? Het mag wel maar heeft niet de voorkeur. Ze zijn zelf verantwoordelijk als het kwijt raakt. We stimuleren ze om het in hun mandje te doen als ze er niet mee spelen.

5.4 Mentorschap. Alle kinderen hebben een mentor, dat is een vaste leidster van de stamgroep die het kind regelmatig ziet. Bij de afspraak voor het intake gesprek wordt aan de ouder verteld wie de mentor van het kind is en deze stelt zich voor aan de ouders en het kind. De mentor houdt het nieuwe kind in de groep extra in de gaten en maakt het kind duidelijk dat het altijd terecht kan bij de mentor. De mentor houdt ook in de Jaamo app de afspraken en aantekeningen bij over het kind. (Een veilige basis, uitgangspunt 1). Tijdens de haal en breng gesprekken is er extra aandacht voor de nieuwe ouders en het kind. Dagelijks worden de kinderen door de mentor en overige PM-ers geobserveerd, kinderen met opvallend gedrag of juist opvallend onopvallend gedrag worden besproken op de dag zelf tussen de PM-ers, tijdens de teamvergaderingen en met de ouders tijdens de haal en breng gesprekken. Indien nodig wordt er door de mentor van het kind een afspraak gemaakt met de ouders om zaken omtrent het kind te bespreken. Als ouders en/of de mentor zich zorgen maken over bv de ontwikkeling van het kind kan de mentor de ouders doorverwijzen naar de huisarts of het consultatiebureau. Verder zijn de PM-ers allemaal op de hoogte van de richtlijnen van de meldcode kindermishandeling. 1x per jaar biedt de mentor de ouders van het kind een voortgangsgesprek aan waar aan de hand van een observatieformulier de ontwikkeling van het kind besproken wordt. Op deze manier volgen wij de ontwikkeling van het kind. Bij vertrek naar de basisschool worden het observatieformulier van het kind aan de school en aan de NSO overgedragen.

6. Bijzondere gebeurtenissen

6.1 Verjaardagen. Als een van de kinderen jarig is wordt hij uitgebreid in het zonnetje gezet. Er wordt een feestmuts gemaakt, door het kind zelf. Er wordt feest gevierd met de stamgroepen samen op het podium. De jarige mag (als hij dat wil) op de feeststoel zitten, tegenover alle kinderen en er worden feestliedjes gezongen. Daarna krijgt het kind een klein cadeautje en mag hij trakteren. We vragen ouders de traktatie klein en gezond te houden, b.v. een bekertje met fruit, rozijntjes of popcorn. Mocht de traktatie toch uit snoep bestaan wordt deze aan het eind van de dag aan de kinderen mee naar huis gegeven.

6.2 Geboorte broer of zus. Er verandert veel in het leven van een peuter of dreumes als er een babybroertje of zusje geboren wordt. Ineens moet de peuter de aandacht van papa en mama delen met een klein baby'tje. Hoewel de meeste peuters ook heel erg trots zijn op hun broertje of zusje is het toch fijn om zelf ook even weer alle aandacht te krijgen op het dagverblijf binnen de vertrouwde groep kinderen. Daarom wordt er een gezellig feestje gebouwd, liedjes gezongen en eventueel mag er getrakteerd worden.

6.3 Kerst en Pasen. Deze feesten horen bij onze cultuur en daar zal dus ook aandacht aan besteedt worden op het dagverblijf. We versieren de ruimtes met Kerst samen met de kinderen met een kerstboom en er worden Kerstliedjes gezongen. En met Pasen wordt er meestal een Paastak versiert met door de kinderen gemaakte versierselen. Ook zijn er wat activiteiten die in het teken van Kerst/Pasen staan. We zijn niet religieus, maar gaan wel in op vragen opmerkingen of meningen over geloof. Mochten er in de toekomst ook kinderen van andere geloofsovertuigingen de groep

bezoeken zal ook aan hun culturele feesten aandacht besteedt worden, hierbij zou je kunnen denken aan het Suikerfeest.

6.4 Het Sinterklaasfeest. Ook aan het Sinterklaasfeest wordt aandacht besteedt op dagverblijf Jan en Alleman. Dit is ook een stukje van onze cultuur dat we graag op positieve wijze aan de kinderen doorgeven. Sint en zijn helpers komen niet op bezoek op het dagverblijf. Maar de speelruimtes zijn gezellig versiert met eigen gemaakte knutsels die passen bij het thema sinterklaas. En de activiteiten worden aan het thema aangepast, zo is er regelmatig pietengym, worden er stoomboten gebouwd van blokken, kruidnootjes gemaakt en worden er talloze Sinterklaasliedjes gezongen.

Bovenstaande feesten en bijzondere gebeurtenissen horen bij onze cultuur. Samen aandacht schenken aan deze feesten zorgt voor een gezellige sfeer op de locatie en zorgt dat kinderen zich verbonden voelen met de groep/samenleving. [\(Het aanleren van normen en waarden, punt 4\)](#)

DE
LANGE
KEIZER
KINDEROPVANG

BLIJF

INHOUD INFORMATIEBOEK

1. De Locatie

2. Het Team

- 2.1. Vaste pedagogisch medewerker op een groep
- 2.2. Deskundigheidsbevordering
- 2.3. Drieuurs-regeling
- 2.4. Vier-ogen/oren principe

3. Kennismaking/Wennen

4. Ruilen/Extra dagen

5. Vrije/Gesloten dagen

6. Privacy

7. Aansprakelijkheid

8. Ziektebeleid

9. Protocollen en richtlijnen

10. Ouderparticipatie

- 10.1 Ouderparticipatie
- 10.2 Oudercontacten
- 10.3 Oudercommissie

11. Wensen & Klachten

12. Opmerkingen & Aanvullingen

13. Contactpersoon & Informatie

1. De Locatie Jan en Alleman

Dagverblijf “Jan en Alleman”, behoort toe aan kinderopvangorganisatie “De Lange Keizer”. De Lange Keizer verzorgt professionele kinderopvang voor verschillende locaties in en om Delft.

1.1 Dagverblijf Jan en Alleman is een locatie, gelegen in het centrum van Delft. Jan en Alleman heeft 5 groepen en biedt opvang aan maximaal 58 kinderen in de leeftijd 0 tot 4 jaar. Elke stamgroep heeft een eigen ruimte. Er is een vast dagritme op beide groepen. We vinden het belangrijk dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en dat zij vanuit dit gevoel de vrijheid voelen om op onderzoek uit te gaan en zich te ontwikkelen. Wij willen de kinderen daarom opvangen in een veilige maar ook stimulerende en uitdagende omgeving. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. De activiteiten die we aanbieden zijn vaak gericht op de natuur, gezond maar lekker eten, creativiteit en motoriek. Buiten hebben we een heerlijke beschutte tuin met ook verschillende speelhoeken voor verschillende soorten spel.

1.2 Onze groepen. Er zijn 5 (stam)groepen op het dagverblijf en gezamenlijk bevinden zich maximaal 58 kinderen per dag op Jan en Alleman met 11 pedagogisch medewerksters. In babygroep 1 bevinden zich maximaal 10 kinderen, in babygroep 2 maximaal 8 kinderen en op de dreumesgroep ook maximaal 8 kinderen van 1 tot 2 jaar. In peutergroep Jan en peutergroep Alleman bevinden in iedere groep maximaal 16 peuters van 2 tot 4 jaar. De kinderen zitten aan het begin en einde van de dag en tijdens de eetmomenten in hun eigen groep. In de loop van de dag mogen de kinderen op onderzoek uit en kunnen zij van de verschillende ruimten op het dagverblijf gebruik maken, dus soms ook in de andere groepen spelen of even kijken bij eventueel broer of zus, het zogenaamde opendeuren beleid. Tussen de middag worden de kinderen van de 2 stamgroepen die niet gaan slapen samengevoegd.

1.3 Inrichting van ruimtes en keuze vrijheid van kinderen. Voor meer info over het pedagogisch beleid zie ons pedagogisch beleidsplan. Op de locatie Jan en Alleman kunnen de kinderen naar hartenlust op ontdekkingsreis gaan in de tuin waar onder anderen een huisje, een glijplank, een waterbaan en een zandbak is. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. Er zijn ruimtes om te slapen, te eten en voor de verzorging van de kinderen. De verschillende ruimtes zijn ingericht met uitdagende speelhoeken en speelelementen met herkenbare thema’s waar de kinderen zelfstandig en in kleine groepjes mee kunnen spelen. Zo staat er in de ruimtes een podiumtrap, een speelhuis of doorkruipkast, afgestemd op de ontwikkeling van de kinderen die gebruik maken van deze ruimte. Zo kunnen kinderen hun grove motoriek oefenen op “veilige hoogte”. Zowel in de ochtend als in de middag worden er verschillende activiteiten aangeboden binnen ons kindercentrum. Kinderen kunnen zelf een keuze maken of en aan welke activiteit ze deel wil nemen.

1.4 Overige ruimtes:

- Twee slaapruidtes met 3 slaapplekken
- Twee slaapruidtes met 4 slaapplekken
- Een slaapruidte met 2 slaapplekken

- Twee peuter slaapruintes met een flexibel aantal slaapplekken in de vorm van matrasjes op de vloer.

2. Het team.

2.1. Vaste pedagogisch medewerkers op een groep.

Wij hebben bij Jan en Alleman een vast team van 15 mensen, zodat de kinderen altijd een vertrouwd gezicht zien. Op Jan en Alleman zijn 5 stamgroepen. Per stamgroep zijn er niet meer dan 3 PM-ers aanwezig, tenzij wij door de beroepskracht-kindratio een extra PM-er op de groep moeten inzetten. De 3 pedagogisch medewerkers zijn de 3 vaste gezichten op de groep waar kinderen zich aan kunnen hechten. Wij voldoen aan de regelgeving want alle baby's hebben 3 vaste PM-er om zich aan te hechten. Bij vakantie, verlof of ziekte van PM-ers kan van deze regel afgeweken worden. Wij werken uitsluitend met gekwalificeerde pedagogische medewerkers (groepsleiding) en met PM-ers in opleiding. Verder is er een locatiemanager aanwezig, die tevens een dag als PM-er op de groep werkt. Ook streven wij ernaar om steeds vaste invallers in te zetten die bekend zijn bij de kinderen. Van de PM-er wordt verwacht dat zij stimulerend en uitnodigend is. De PM-er gaat uit van de kwaliteiten en de mogelijkheden van het kind, en niet van zijn/haar eigen wensen en mogelijkheden. De PM-er creëert een veilige en vertrouwde omgeving van waaruit het kind stappen durft te zetten. Hierdoor wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind gewaarborgd. De PM-ers zijn in het bezit van een geldige VOG en een kindgerichte opleiding. Een aantal medewerkers zijn ook in het bezit van een kinder-E.H.B.O en BHV. Verder is er een chauffeur als ondersteunende medewerker.

2.2. PM-ers in opleiding. Er zijn regelmatig stagiaires en/of PM-ers in opleiding aanwezig op Jan en Alleman. De stagiaires hebben dezelfde taken als de PM-ers, maar voeren deze taken wel uit onder begeleiding en supervisie van een stagebegeleidster. De stagebegeleidster is een vaste PM-er die veel samenwerkt met de stagiaire of PM-er in opleiding en wekelijks leerdoelen en ontwikkeling van de stagiaire/ PM-er in opleiding bespreekt. De specifieke taken verschillen per stagiaire dit is afhankelijk van de onderwijsinstelling en het leerniveau.

2.2. Deskundigheidsbevordering.

Voor alle medewerkers is er een persoonlijk opleidingsplan. Dit kan onder meer een training voor taal zijn, de jaarlijks herhaalde kinder-EHBO en/of BHV-training. Ook wordt er jaarlijks gekeken naar een training voor het team. Er is een praktijkbegeleider binnen De lange keizer die zorgt voor de trainingen en cursussen.

2.3 Drie-uursregeling.

De drie-uursregeling betekent dat wij 3 uur van het beroepskracht-kindratio mogen afwijken en met minder medewerkers mogen staan op de groep. Deze 3 uur hoeft niet aaneengesloten te zijn. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet.

Op de maandag t/m vrijdag kijken wij in het begin van de ochtend 15 min af. Als het voor het beroepskracht-kindratio nodig is begint een medewerker eerder. Dit wordt regelmatig getoetst. De

medewerkers nemen flexibel pauze wanneer het op de groep dit toe laat. Hierbij wordt rekening gehouden met het pedagogisch klimaat en groepsgebeuren. Tijdens pauze momenten hebben de pedagogisch medewerkers aandacht voor de kinderen en zij kijken dan naar de behoefte van het kind en houden ze rekening met het pedagogisch klimaat. De pedagogisch medewerker stemt hier het aanbod van activiteiten op af, in groepsverband of individueel. De groepen werken hierbij samen. Hierdoor is er genoeg aandacht voor de kinderen als er minder beroepskrachten aanwezig zijn.

Op de andere tijden zijn er genoeg pedagogisch medewerkers aanwezig volgens het beroepskracht-kindratio.

2.4 Vier-ogen/ oren-principe

Met ingang van 1 juli 2013 is het verplicht om het vier-ogen-principe in te voeren. Dit houdt in dat er ten alle tijden moet voorkomen dat beroepskrachten zich met één of een aantal kinderen kunnen isoleren. Deze maatregel is vertaald als 'meer ogen op de groep', 'meer oren op de groep' en 'transparantie van de ruimtes'. De Jan en Alleman heeft hierop de volgende maatregelen in acht genomen:

- Er is altijd meer dan één pedagogisch medewerker aanwezig op de locatie.
- Pedagogisch medewerkers gaan altijd met z'n tweeën (of meer) op stap met de kinderen.
- Pedagogisch medewerkers lopen regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder kloppen.
- De locatiemanager komt regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- Er zijn doorzichtige afscheidingen tussen groepsruimtes en gangen.
- Er is een doorzichtige afscheiding tussen groepsruimtes en verschoonruimte.
- Regelmatig staan de deuren van groepsruimtes open.
- Groepen worden samengevoegd op rustige dagen, zodat meerdere pedagogisch medewerkers samenwerken.

Meer informatie omtrent deze regeling treft u in ons protocol “ Vier ogen/oren- principe”

3. Kennismaken en wenprocedure

Voor de datum dat een nieuw kindje start wordt er een mentor gekoppeld aan het nieuwe kindje. Deze mentor zal ongeveer drie weken voor de startdatum een afspraak maken voor een eerste kennismaking, intake gesprek en een wenafpraak. Tijdens de intake worden alle bijzonderheden van het kind besproken, kunnen ouders vragen stellen en wordt er verteld wat er van de ouders verwacht wordt. Het wennen is meestal één ochtend maar als het nodig is kan dit ook meer.

Zie ook pedagogisch beleidsplan

<https://delangekeizer.nl/download/730/>

4. Ruilen / Extra dagen

Zie website Lange Keizer:

<https://delangekeizer.nl/ouderportaal/>

5. Vrije /gesloten dagen

Zie onze website: <https://delangekeizer.nl/over-ons/open-dicht/>

6. Regels en afspraken omtrent privacy

Voor meer informatie zie onze website: <https://delangekeizer.nl/privacyverklaring/>

7. Aansprakelijkheid

Kinderopvang De Lange Keizer heeft een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven. Kinderen dienen W.A. verzekerd te zijn.

8. Ziektebeleid

Zie beleidsplan gezondheid en veiligheid

9. Protocollen en richtlijnen

Zie beleidsplan gezondheid en veiligheid

10. Ouderparticipatie

10.1. Ouderparticipatie

Om te zorgen voor een goede afstemming tussen thuis en het kinderdagverblijf zijn goede oudercontacten belangrijk. Daarom zijn er een aantal vaste momenten waarop er overleg is tussen ouders en groepsleiding. Ook wordt er via de Jaamo app met elkaar gecommuniceerd.

10.2. Oudercontacten.

U geeft een deel van de opvoeding en verzorging van uw kind uit handen op het dagverblijf. De PM-er neemt een grote verantwoordelijkheid op zich door dit van u over te nemen. Het is dus heel belangrijk dat u uw kind met een goed gevoel achterlaat.

Daarbij is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de dagelijkse gang van zaken en zich op die manier betrokken voelt bij kinderdagverblijf Jan en Alleman. Zo voelt een ieder, ouders /verzorgers en kinderen, zich thuis bij het kinderdagverblijf.

Wij proberen dit op de volgende manieren te bewerkstelligen:

- Ieder kind heeft een vaste mentor.
- Vlak voor de plaatsing krijgen ouders een intakegesprek met de locatie-manager of de adjunct-locatiemanager (zie hoofdstuk kennismakingsgesprek).
- Daarna krijgen zij gelegenheid kennis te maken met de PM-ers en de leefruimte. Hier worden het contact met de PM-ers gelegd en wordt er geluisterd naar de wensen van de ouder.
- Dagelijkse breng- en haalgesprekken
- Met regelmaat ontvangt u een nieuwsbrief per mail, hierin staan alle nieuwtjes en belangrijke zaken vermeld. Zijn er belangrijke zaken tussendoor, dan krijgt u een aanvullende nieuwsflits.
- Er vind jaarlijks een groot feest plaats in het najaar. Ook broertjes en zusjes zijn van harte welkom op dit feest. Het geeft iedereen de gelegenheid even een kijkje te nemen op de locatie Jan en Alleman.
- Ouders kunnen via de Jaamo app berichten sturen. Deze worden via de Jaamo app beantwoord door een PM-er of de manager. Ook worden de schriftjes met het dagritme van de 0 jarigen hierin bijgehouden voor de ouders en elke dag verstuurd. Ook de foto's worden in de Jaamo app met de ouders gedeeld.
- Tot slot zijner eens per jaar de voortgangsgesprekken, de zogenoemde tien-minuten-gesprekken. Tijdens dit gesprek tussen mentor en ouder van het kind wordt er ingegaan op de ontwikkeling van het kind aan de hand van een observatieformulier.

10.3. Oudercommissie

De oudercommissie van Jan en Alleman behartigt de belangen met betrekking tot de opvang van uw kind/kinderen en vertegenwoordigt de ouders voor meer informatie zie:

<https://delangekeizer.nl/over-ons/oudercommissies/>

De oudercommissie is te bereiken via het volgende e-mailadres: oc-janenalleman@delangekeizer.nl

11. Wensen en klachten

Zie ons klachtenbeleid op de website <https://delangekeizer.nl/klachten/klachtenreglement-ouders/>

12. Opmerkingen en aanvullingen

Het feit dat dit pedagogisch werkboek af is, betekent niet dat er geen veranderingen kunnen plaatsvinden in ons werken met de kinderen. Wij zullen bewust blijven nadenken en eventuele veranderingen die we opmerken of aankaarten serieus nemen en met z'n allen bekijken wat we ervan vinden en wat we er mee willen doen.

Als dit invloed heeft op onze visie, gaan we het pedagogisch beleid opnieuw bekijken en eventuele veranderingen in het pedagogisch beleid invoeren. Zo blijven we bezig met het vormen van een zo goed mogelijke visie/situatie waar de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn.

13. Contactinformatie

Voor vragen omtrent het pedagogisch werkboek van de dagverblijf Jan en Alleman kunt u terecht bij:

Lisette Samplonius en Jennifer Zegers
Locatiemanagers KDV Jan en Alleman

Paardenmarkt 85

2611 PD Delft

Locatie 015 – 212 82 04

Lisette Samplonius 06-51283947 / Jennifer Zegers 06-82150419